

SU/Sari Toro

5.6.2025

Vuoden 2024 q-kertoimien toteuman ja ennusteen 20.1.2025 vertailu

Tässä muistiossa verrataan Eläketurvakeskuksen lyhyen aikavälin ennusteella 20.1.2025 arvioituja q-kertoimia sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamiin q-kertoimiin. Lisäksi muistiossa esitetään suurimpien ennustevirheiden syyt kunkin q-kertoimen osalta.

Eläkelaitokset käyttävät Eläketurvakeskuksessa tammikuussa tehtyä ennustetta tilinpäätöslaskelmissään. Tältä osin tämä muistio palvelee tilinpäätöslaskelmien ja toteuman erojen selvittämistä.

Kertoimet q_v^a , q_v^b , q_v^s , $q_v^{TR(j)}$, $q_v^{TR(m)}$ ja $q_v^{TR(y)}$ ovat kustannustenjako- ja las-
kuperusteissa esiintyviä kertoimia. Eläkelaitosten maksu tasaukseen määräy-
tyy kertoimien q_v^a ja q_v^b perusteella, maksu palkattomilta ajoilta karttuneiden
eläkkeen osien kustannustenjakoon kertoimen q_v^s perusteella ja osuus Työllis-
syysrahaston suorittamasta hyvityksestä kertoimien $q_v^{TR(j)}$, $q_v^{TR(m)}$ ja $q_v^{TR(y)}$
perusteella.

Taulukko 1. Vuoden 2023 q-kertoimien ennuste ja toteuma.

Kerroin	Ennuste	Toteuma	Ennustevirhe
q^a	0,489346	0,489288	-0,000058
q^b	0,026993	0,027361	0,000368
q^s	0,003255	0,003256	0,000001
$q^{TR(j)}$	0,007378	0,007399	0,000021
$q^{TR(m)}$	0,007374	0,007395	0,000021
$q^{TR(y)}$	0,007373	0,007394	0,000021

TyEL-MEL-vanhuuseläkkeiden ja näiden rahastoitujen osien ennustevirheistä aiheutui eläkelaitosten yhteisesti kustannettaviin TyEL-MEL-vanhuuseläkkeisiin -13,8 miljoonan euron ennustevirhe (suhteellinen ennustevirhe -0,1 %), joka vaikutti ennustettuun q^a -kertoimeen suurentavasti 0,000515 verran. Toisaalta tasausmaksutulon -18,0 miljoonan euron ennustevirhe (-0,1 %) vaikutti ennustettuun q^a -kertoimeen pienentävästi 0,000329 verran.

Muiden TyEL-MEL-eläkkeiden ja niiden rahastoitujen osien ennustevirheistä aiheutui eläkelaitosten yhteisesti kustannettaviin muihin TyEL-MEL-eläkkeisiin +26,8 miljoonan euron ennustevirhe (+1,3 %), joka vaikutti ennustettuun q^b -kertoimeen pienentävästi 0,000368 verran.

Kertoimen q^s lähtötiedot, eli palkattomien aikojen perusteella karttuneet eläkkeen osat ja eläkelaitosten palkkasummat, vastasivat toteumaa melko hyvin.

SU/Sari Toro

5.6.2025

Työllisyysrahaston osuuden hyvitys ennustettiin vain 1,8 miljoonaa euroa toteutunutta pienemmäksi (ennustevirhe 0,3 %), mikä vaikutti ennustettuihin q^{TR} -kertoimiin pienentävästi 0,000019 verran.

Tarkemmat laskelmat sekä ennustetut ja toteutuneet lähtötiedot ovat muistion liitteenä.

Ennusteet ja toteumat löytyvät myös Eläketurvakeskuksen sivuilta

- [Eläketurvakeskuksen lyhyen aikavälin ennusteet \(etk.fi\)](https://etk.fi/ennusteet)
- [q-kertoimien aikasarja ja laskentamuistiot \(telp.fi\)](https://telp.fi/q-kertoimet)

Vuoden 2024 q-kertoimet: vertailu toteuman ja ennusteen 20.1.2025 välillä

Lyhyen aikavälin ennusteen julkaisupäivä 20.1.2025
Kustannustenjakovuosi 2024

q-kertoimet

Kerroin	Ennuste	Toteuma	Ennustevirhe
qa	0.489346	0.489288	-0.000058
qb	0.026993	0.027361	0.000368
qs	0.003255	0.003256	0.000001
qTR(j)	0.007378	0.007399	0.000021
qTR(m)	0.007374	0.007395	0.000021
qTR(y)	0.007373	0.007394	0.000021

Korot
TyEL-perustekorko b1 4.50 % 1.1.-30.6.2024
TyEL-vakuutusmaksukorko b17 3.75 % 1.7.-31.12.2024

Lähtösuureiden ennustevirheiden vaikutus q-kertoimiin

qa-kerroin

Suure	Ennuste, milj. euroa	Toteuma, milj. euroa	Ennustevirhe, milj. euroa	Suhteellinen ennustevirhe	Ennustesuureen mukainen q-kerroin	q-kertoimen ennustevirhe kyseisen suureen osalta
Ea	13 273.5	13 259.7	-13.8	-0.1 %	0.489803	-0.000515
VT(v-1)	11 794.2	11 794.2	0.0	0.0 %	0.489288	0.000000
MLEL(2024)	150.9	150.9	0.0	0.0 %	0.489288	0.000000
Ba	14 900.2	14 882.2	-18.0	-0.1 %	0.488959	0.000329
Ya	0.0	0.0	0.0	1.8 %	0.489288	0.000000
Yhteensä						-0.000187

$$q_{2024}^a = \frac{\sum E_{2024}^a - (1 + b_1)^{1/2} \cdot M_{2024}^{LEL} - (1 + b_{17})^{-1/2} \cdot Y_{2024}^a}{(1 + b_1)^{1/2} \cdot (\sum \overline{V}_{2023}^a - M_{2024}^{LEL}) + \sum B_{2024}^a}$$

qb-kerroin

Suure	Ennuste, milj. euroa	Toteuma, milj. euroa	Ennustevirhe, milj. euroa	Suhteellinen ennustevirhe	Ennustesuureen mukainen q-kerroin	q-kertoimen ennustevirhe kyseisen suureen osalta
Eb	2 038.4	2 065.2	26.8	1.3 %	0.026993	0.000368
MEK	0.0	0.0	0.0	0.0 %	0.027361	0.000000
MLU	0.0	0.0	0.0	0.0 %	0.027361	0.000000
MVB	0.0	0.0	0.0	0.0 %	0.027361	0.000000
BbL	72.7	73.0	0.3	0.4 %	0.027365	-0.000004
Spsm, TyEL-MEL	72 824.0	72 811.5	-12.5	0.0 %	0.027357	0.000004
Yb	0.0	0.0	0.0	1.8 %	0.027361	0.000000
Yhteensä						0.000366

$$q_v^b = \frac{\sum E_v^b - M_v^{EK} - M_v^{LU} - M_v^{VB} - (1 + b_{17})^{-1/2} \cdot Y_v^b - \sum B_v^{bL}}{\sum S_v^{psm}}$$

qs-kerroin

Suure	Ennuste, milj. euroa	Toteuma, milj. euroa	Ennustevirhe, milj. euroa	Suhteellinen ennustevirhe	Ennustesuureen mukainen q-kerroin	q-kertoimen ennustevirhe kyseisen suureen osalta
Es	358.7	358.7	0.0	0.0 %	0.003255	0.000001
Spsm ja Sp	110 174.3	110 175.3	1.1	0.0 %	0.003256	0.000000
Ys	0.0	0.0	0.0	198.2 %	0.003256	0.000000
Yhteensä						0.000001

$$q_v^s = \frac{\sum E_v^s - (1 + b_{17})^{-1/2} \cdot Y_v^s}{\sum_{TyEL} S_v^{psm} + \sum_{muut} S_v^p + S_v^{p(valtio)}}$$

qTR-kertoimet, laskelmat kertoimelle qTR(y)

Suure	Ennuste, milj. euroa	Toteuma, milj. euroa	Ennustevirhe, milj. euroa	Suhteellinen ennustevirhe	Ennustesuureen mukainen q-kerroin	q-kertoimen ennustevirhe kyseisen suureen osalta
MTR	714.0	715.8	1.8	0.3 %	0.007375	0.000019
Spsm ja Sp	96 697.6	96 665.2	-32.4	0.0 %	0.007391	0.000003
SpTR	2 965.1	2 970.2	5.0	0.2 %	0.007394	0.000000
YTR	0.0	0.0	0.0	1.8 %	0.007394	0.000000
Yhteensä						0.000022

ETK-kustannusosuuskertoimet
1e 0.00018
2e 0.00035
gm 0.90

$$k^{TR} = \frac{M_v^{TR} + (1 + b_{17})^{-1/2} Y_v^{TR}}{\sum_{TyEL} S_v^{psm} + S_v^{p(MEK)} + \sum_{muut} S_v^p}$$

$$q_v^{TR(y)} = k_v^{TR} - 2 \cdot e_v \cdot \frac{S_v^{p(TR)}}{\sum_{TyEL} S_v^{psm} + S_v^{p(MEK)} + \sum_{muut} S_v^p}$$

Tasattaviin osiin Ea vaikuttavat eläkemenot

Suure	Ennuste, milj. euroa	Toteuma, milj. euroa	Ennustevirhe, milj. euroa	Suht. ennustevirhe
Vanhuuuseläke	17 054.0	17 037.8	-16.2	-0.1 %
Ositt. varh. vanhuuseläke	405.1	405.2	0.1	0.0 %
Rahastoidut osat EVRM	4 185.6	4 183.3	-2.3	-0.1 %
Tasattava eläkemeno Ea^{*)}	13 273.5	13 259.7	-13.8	-0.1 %

^{*)} Ilman korjauksia tai suuretta VT(v-1)

Tasattaviin osiin Eb vaikuttavat eläkemenot

Suure	Ennuste, milj. euroa	Toteuma, milj. euroa	Ennustevirhe, milj. euroa	Suht. ennustevirhe
Työkyvyttömyyseläke	1 126.9	1 123.4	-3.4	-0.3 %
Kuntoutusraha	122.0	104.2	-17.8	-17.0 %
Työuraeläke	4.1	4.0	-0.1	-1.7 %
Perhe-eläke	1 263.2	1 263.0	-0.2	0.0 %
Osa-aikaeläke	0.0	0.0	0.0	100.0 %
TEL-L	173.2	186.6	13.3	7.2 %
Rahastoidut osat: tk-eläkkeet	578.1	555.1	-23.1	-4.2 %
Rahastoidut osat: kuntoutusrahat	72.8	60.9	-11.9	-19.5 %
Tasattava eläkemeno Eb^{*)}	2 038.4	2 065.2	26.8	1.3 %

^{*)} Ilman korjauksia